

МЕМОРАНДУМ ПРО СПІВПРАЦЮ
між
Департаментом освіти Полтавської міської ради
та
Полтавським національним педагогічним
університетом імені В.Г. Короленка

Полтавська міська
територіальна громада

«*7*» *вересня* 2021 року

1. Загальні положення

Цей Меморандум про співпрацю (надалі – «Меморандум») визначає відносини та напрями співробітництва між Департаментом освіти Полтавської міської ради та Полтавським національним педагогічним університетом імені В.Г. Короленка, які разом іменуються як Сторони.

Сторони укладають цей Меморандум базуючись на тому, що сучасний стан розвитку національної системи педагогічної освіти зумовлює підвищення вимог до практичної фахової підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів та учителів початкової школи. У суспільстві формується потреба у нових педагогах з цілісним баченням професійної діяльності, здатних до самостійного прийняття рішень та озброєних спеціальними вміннями й навичками взаємодії та спілкування, сформованими в процесі підготовки у закладах вищої освіти.

Тим самим сторони визнають необхідність вдосконалення та поглиблення співпраці щодо практичної фахової підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів та учителів початкової школи, спрямованої на підвищення рівня їх педагогічної готовності до професійної діяльності.

2. Напрями співробітництва Сторін

Для виконання цього Меморандуму Сторони визначають такі сфери співробітництва:

1. Проведення спільних заходів (семінарів, тренінгів, лекцій, конференцій тощо), спрямованих на розв'язання актуальних проблем впровадження інноваційних технологій у педагогічну площину закладів освіти.

2. Розробка та впровадження навчальних програм, курсів та інформаційних ресурсів, сертифікатних освітніх програм спрямованих на підвищення кваліфікації педагогічних працівників.

3. Обмін досвідом практичної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів та учителів початкової школи.

4. Будь-які інші форми співробітництва, що узгоджені Сторонами.

3. Взаємні зобов'язання

1. **Департамент освіти Полтавської міської ради** погоджується сприяти організації практичної підготовки майбутніх вихователів дошкільних закладів та учителів початкової школи на базі ЗДО та ЗЗСО Полтавської міської територіальної громади, а саме проведенню:

- навчальної безвідривної практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальностями «Дошкільна освіта» та «Початкова освіта» (на безоплатній основі);
- навчальної педагогічної практики зі спеціальності здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Дошкільна освіта» (на безоплатній основі);
- виробничої педагогічної практики у ЗДО здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Дошкільна освіта» та виробничої педагогічної практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Початкова освіта» (на безоплатній основі).

Навчальна та виробнича педагогічна практика у закладах освіти здійснюватиметься з дотриманням вимог протиепідемічних заходів у зв'язку з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, та за наявності у студентів особистих медичних книжок за формою, затвердженою Міністерством охорони здоров'я України.

2. **Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка** погоджується:

- проводити спільні методичні засідання кафедри дошкільної освіти та кафедри еліти початкової освіти, природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання з представниками педагогічної спільноти м. Полтава;
- залучати працівників ЗДО та ЗЗСО до участі у проведенні науково-практичних конференцій (семінарів), методичних семінарів, педагогічних конкурсів, виставок, круглих столів, тренінгів тощо;
- забезпечувати підвищення кваліфікації вихователів ЗДО та учителів початкової школи через їх залучення до сертифікатних освітніх програм у ПНПУ імені В.Г. Короленка;
- здійснювати консультативну діяльність для вихователів ЗДО та учителів ЗЗСО, надавати методичну допомогу у підготовці та проведенні навчальних і виховних заходів;
- долучати студентів до надання практичної допомоги закладам освіти в організації та проведенні режимних процесів, різних видів занять, заходів, передбачених освітніми програмами ЗДО та ЗЗСО;
- залучати у статусі організаторів заклади освіти Полтавської МТГ до проведення щорічної науково-практичної конференції

«Інновації в початковій освіті: проблеми, перспективи, відповіді на виклики сьогодення»;

- сприяти публікації результатів наукових досліджень та практичних напрацювань вихователів ЗДО Полтавської МТГ у щорічному збірнику наукових праць «Дошкільна освіта в сучасному соціокультурному просторі» та учителів ЗЗСО у щорічному збірнику наукових праць «Інноваційний потенціал професійної підготовки майбутніх фахівців початкової освіти» (на безоплатній основі).

4. Прикінцеві положення

Сторони розглядають цей Меморандум як декларацію про наміри, що не призводить до юридичних чи фінансових наслідків або зобов'язань для будь-кого з них.

Відносини Сторін, які викладені у цьому Меморандумі, є виключно відносинами незалежних сторін.

Кожна Сторона має право співпрацювати з третьою стороною з будь-яких питань, подібних тим, що передбачаються цим Меморандумом. Жодне з положень цього Меморандуму не перешкоджатиме будь-якій із Сторін укладати інші угоди з іншими особами.

Цей Меморандум набирає чинності від дня його підписання та зберігає чинність протягом 10 років.

Припинення Меморандуму набирає чинності через 3 дні після отримання повідомлення відповідною Стороною.

Текст Меморандуму складений у 2 (двох) примірниках українською мовою по 1 (одному) примірнику для кожної із Сторін.

Підписи Сторін:

За Департамент освіти Полтавської міської ради

За Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Кафедра дошкільної освіти є базовим структурним підрозділом Полтавського національного університету імені В.Г. Короленка, яка упродовж багатьох років цілеспрямовано і систематично проводить освітню, науково-інноваційну, виховну, методичну роботу зі студентами, забезпечує фахову підготовку висококваліфікованих фахівців з глибокими теоретичними знаннями та необхідними практичними навичками.

Запорукою успішної багаторічної діяльності кафедри є високий кваліфікаційний рівень професорсько-викладацького складу. З часу відкриття спеціальності «Дошкільна освіта» (1990р.) підготовлено значну кількість випускників, які працюють у різних структурах галузі дошкільної освіти держави та за кордоном.

З метою якісної практичної підготовки, набуття професійного досвіду майбутніми вихователями педагогічний колектив кафедри багато років тісно співпрацює з різними закладами дошкільної освіти м. Полтави, які упродовж багатьох років були надійними діловими партнерами та стали базами для проходження різних видів практик:

1. Полтавський заклад дошкільної освіти (ясла-садок) комбінованого типу №6 «Дивограй» Полтавської міської ради;
2. Комунальний заклад «Полтавський дошкільний навчальний заклад» (ясла-садок) №17 «Школа здоров'я» Полтавської міської ради;
3. Полтавський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №40 «Ромашка» Полтавської міської ради;
4. Полтавський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №60 «Червона шапочка» Полтавської міської ради;
5. Полтавський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №80 «Червона гвоздика» Полтавської міської ради;
6. Полтавський дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №36 «Школа здоров'я» Полтавської міської ради.

Ми щиро дякуємо колегам за багаторічне перспективне співробітництво і сподіваємося на подальшу плідну співпрацю у питанні підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців дошкільної галузі для регіону.

Стандартом вищої освіти України освітнього ступеня бакалавр спеціальності 012 Дошкільна освіта передбачено 20 % обсягу освітньої програми на проходження педагогічної практики зі спеціальності. З метою дотримання цієї вимоги освітньою програмою у 2021-2022 навчальному році заплановано такі види практик:

1. Навчальна безвідривна практика студентів першого курсу (з 27 вересня до 3 грудня 2021р. (щоп'ятниці); 40 студентів, 2 методисти), студенти мають перебувати в ЗДО 4 години.

Мета практики – сформувати у студентів цілісне уявлення про сучасний заклад дошкільної освіти, організацію навчально-виховного процесу, професійну діяльність тих, хто забезпечує організацію педагогічного процесу: завідувача, методиста, вихователів, музичного керівника, практичного психолога, помічника вихователя, а також тих осіб, хто забезпечує повноцінне функціонування освітнього закладу, зокрема, медичних працівників, працівників харчоблоку, іншого обслуговуючого персоналу. Організація навчальної практики студентів-першокурсників спрямована на формування їхньої мотивації щодо вибору професії вихователя ЗДО, пізнавальної активності в опануванні майбутньою професією.

Завдання практики:

- ознайомлення студентів з умовами діяльності груп раннього та дошкільного віку (режим дня, умови комплектації груп, карти індивідуального розвитку дитини, групи здоров'я, фізкультурні групи, матеріальне забезпечення освітнього процесу);
- формування у студентів уявлень про систему планування навчально-виховної роботи у різних вікових групах (програми, види планування, навчально-методичні посібники, дидактичний матеріал), про засобами, які використовує вихователь у освітньому процесі;
- вивчення змісту посадових обов'язків вихователя і помічника вихователя;
- виявлення особливостей створення розвивального середовища для дітей раннього та дошкільного віку (наявність спортивної зали, басейну, музичної зали, комп'ютерного класу, ігротеки та ін.);
- вивчення особливостей роботи вихователя з дітьми різних вікових груп та родинами вихованців;
- організація та проведення студентами-практикантами елементів режимних моментів у групах раннього та дошкільного віку у співпраці з вихователем, їх аналіз та самоаналіз;
- виготовлення студентами наочно-дидактичних матеріалів.

2. Навчальна безвідривна практика студентів першого курсу (з 14 березня до 20 травня 2022 р. (щон'ятниці); 40 студентів, 2 методисти), студенти мають перебувати в ЗДО 4 години.

Мета навчальної безвідривної практики: сформувати у студентів цілісне уявлення про сучасний заклад дошкільної освіти та організацію його

освітнього простору. Закріпити теоретичні знання з дошкільної педагогіки, дитячої психології. Формувати практичні уміння і навички організації режимних процесів у різних вікових групах. Поглибити уявлення студентів про вимоги до створення та наповнення ігрового середовища ЗДО. Сприяти формуванню у майбутніх фахівців професійних компетентностей необхідних для цілісного виконання функцій вихователя в освітньому закладі.

У процесі проходження навчальної практики студентами розв'язуються такі завдання:

- ознайомлення майбутніх фахівців із особливостями роботи у закладах дошкільної освіти за різними програмами навчання, розвитку та виховання дітей дошкільного віку;
- розробка та підбір ігрового матеріалу для організації освітнього простору з різних напрямів виховання на засадах особистісно-орієнтованої моделі виховання відповідно до вимог Базового компоненту дошкільної освіти;
- удосконалення умінь і навичок студентів моделювати освітній простір у закладах дошкільної освіти у I та II половину дня;
- вивчення особливостей роботи вихователя з дітьми різних вікових груп та родинами вихованців;
- організація та проведення студентами-практикантами елементів режимних моментів у групах раннього та дошкільного віку у I та II половину дня;
- виготовлення наочно-дидактичних матеріалів для ігрової діяльності дітей.

3. Навчальна педагогічна практика зі спеціальності студентів другого курсу (з 13 вересня до 8 жовтня 2021р.; 47 студентів, 2 методисти), студенти мають перебувати в ЗДО 4 години.

Мета навчальної педагогічної практики зі спеціальності: закріплення та поглиблення знань студентів, здобутих у процесі вивчення психолого-педагогічних дисциплін; формування умінь і навичок організації режимних процесів, різних видів діяльності дітей, занять з урахуванням вікових і індивідуальних особливостей психічного розвитку дітей.

У процесі проходження навчальної педагогічної практики зі спеціальності студентами розв'язуються такі завдання:

- формувати у студентів систему професійних знань, умінь, навичок, які необхідні для роботи вихователя в групах раннього віку;

- розвивати вміння студентів цілеспрямовано спостерігати за освітнім процесом і організацією режимних моментів у групах раннього віку в ЗДО, аналізувати роботу вихователя та помічника вихователя;
- вчити аналізувати процес соціальної адаптації дітей раннього віку до умов закладу дошкільної освіти, проводити педагогічні заходи задля полегшення адаптації дітей до нових умов;
- формувати вміння самостійно проводити розвивальну і виховну роботу з дітьми перших трьох років життя, враховуючи їхні вікові та індивідуальні особливості;
- вчити організовувати особистісно-орієнтоване спілкування з малюками у різних режимних процесах;
- поглиблювати теоретичні знання про особливості психічного розвитку дітей дошкільного віку та встановлювати їх зв'язок з практичною діяльністю;
- розвивати та вдосконалювати навички діагностики психічного розвитку дитини;
- формувати уміння враховувати особливості вікового та індивідуального психічного розвитку дитини в освітньому процесі ЗДО;
- удосконалювати навички спостереження та аналізу педагогічної діяльності;
- виховувати у студентів любов до педагогічної професії, стимулювати до поглиблення педагогічних знань та удосконалення педагогічних здібностей.

4. Виробнича педагогічна практики у ЗДО студентів другого курсу (з 11 квітня до 20 травня 2022 р.; 47 студентів, 6 методистів), студенти мають перебувати в ЗДО 6 годин.

Метою виробничої педагогічної практики у ЗДО є поглиблення знань студентів з фахових дисциплін, оволодіння сучасними методами та формами організації освітнього процесу в групах раннього віку, формування професійних умінь, потрібних для догляду, розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку, виховання відповідального ставлення до професійної діяльності, потреби постійно поповнювати власні знання та творчо застосовувати їх на практиці.

Завдання педагогічної практики:

- вчити студентів застосовувати знання з дитячої психології, дошкільної педагогіки, народознавства, анатомії, здорового способу життя, фахових методик в освітній роботі з дітьми раннього віку;

- збагатити уявлення студентів щодо психологічних основ організації життєдіяльності дітей у ЗДО, що дають можливість максимізувати розвивальний освітній результат;
- навчити практично застосовувати знання про психологічні закономірності розвитку дітей в умовах освітнього процесу ЗДО;
- формувати у студентів уміння визначати мету навчання і виховання дітей, планувати форми та зміст роботи, цілеспрямовано відбирати методи і прийоми організації освітнього процесу в групах раннього віку; передбачати результати педагогічного впливу;
- вчити самостійно проводити освітню і розвивальну роботу з дітьми перших трьох років життя, враховуючи їх вікові та індивідуальні особливості;
- розвивати вміння студентів спостерігати та аналізувати роботу вихователя в групах раннього віку;
- розвивати у студентів відповідальне ставлення до безпеки життєдіяльності маленьких дітей, виховувати турботливе ставлення до них, їхнього розвитку і здоров'я;
- виховувати у студентів любов до педагогічної професії, формувати відповідальне ставлення до ролі педагога, прагнення до особистісно-професійного зростання у напрямі вдосконалення педагогічної та психологічної культури.

КАФЕДРА ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ, ПРИРОДНИЧИХ І МАТЕМАТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН ТА МЕТОДИК ЇХ ВИКЛАДАННЯ

Кафедра початкової освіти, природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання має багаторічний досвід підготовки майбутніх учителів за спеціальністю «Початкова освіта». Щорічно кафедра випускає близько двохсот бакалаврів і магістрів, які здійснюють професійну діяльність в освітній галузі.

Кафедру очолює Ольга Андріївна Федій, доктор педагогічних наук, професор, керівник наукової школи «Естетизація сучасного освітнього простору», автор більш ніж двохсот наукових праць, голова спеціалізованої вченої ради із захисту докторських та кандидатських дисертацій, член робочих груп з експертизи підручників для початкової школи. До складу кафедри входять знані науковці, досвідчені професіонали: кандидати педагогічних, біологічних, фізико-математичних наук. Члени кафедри є авторами підручників для підготовки здобувачів вищої педагогічної освіти, рекомендованих МОН України: «Естетотерапія» (О. Федій), «Педагогічна

ергономіка» (Н. Карапузова, С. Починок), «Педагогічна генетика» (Н. Карапузова, В. Помогайбо), «Канон біології» (Н. Власенко, В. Помогайбо), «Основи антропogeneзу» (В. Помогайбо, А. Петрушов, Н. Власенко), «Основи природознавства» (Н. Карапузова, В. Помогайбо, С. Починок), «Математика» (Н. Гібалова, Н. Карапузова, В. Ржеко) тощо.

Кафедра щорічно організовує зібрання науковців і вчителів-практиків з обговорення актуальних проблем початкової освіти у рамках щорічної Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інновації в початковій освіті: проблеми, перспективи, відповіді на виклики сьогодення» за результатами якої виходить збірник наукових праць «Інноваційні педагогічні рішення у початковій освіті».

Важливим напрямом діяльності викладачів кафедри є практична підготовка майбутніх учителів початкової школи, що уможливується завдяки плідній співпраці з школам міста Полтави за сприяння Департаментом освіти Полтавської міської ради.

Висловлюємо щире подяку усім полтавським ЗЗСО за участь у практичній підготовці педагогічних кадрів, й зокрема за надання можливості проведення на їх базі навчальної, психолого-педагогічної, виробничої педагогічних практик. Особливо вдячні адміністраціям закладів освіти: ЗЗСО № 5, 38, 37, 14, 2, 19, 16, ліцеїв № 6 «Лідер», № 17 «Інтелект» та іншим.

НАВЧАЛЬНА БЕЗВІДРИВНА ПРАКТИКА ЗДОБУВАЧІВ ПЕРШОГО (БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ПОЧАТКОВА ОСВІТА»

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета навчальної безвідривної практики: сформувати у студентів цілісне уявлення про сучасний заклад початкової освіти, організацію освітнього простору молодшого школяра, професійну діяльність вчителя початкових класів.

У процесі проходження навчальної практики студентами розв'язуються такі *завдання*:

- ознайомитися з особливостями роботи ЗЗСО, реалізацією положень Концепції Нова українська школа, обов'язками учителя початкової школи та асистента вчителя;
- ознайомитися з оцінюванням навчальних досягнень учнів;
- ознайомитись з освітнім простором молодшого школяра, особливостями форм організації навчального процесу;
- спостерігати за освітнім процесом у початковій школі;
- ознайомитися з планом виховної роботи класного керівника,

характеристикою та паспортом класу, урахувати їх у взаємодії з учнями;

- дослідити особливості роботи вчителя з дітьми та їх батьками (форми роботи з батьками, стиль педагогічної взаємодії тощо).
- співпрацювати з учителем, виконувати його доручення.

ТЕРМІНИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ У 2021-2022 н.р.

Навчальна безвідривна практика (3 кредити) проходить у першому семестрі першого року навчання здобувачів **першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Початкова освіта»** відповідно до освітньої програми «Початкова освіта» (2021р.). У графіку навчального процесу на 2021-2022 н.р. терміни проходження практики визначено з **27.09.21 до 3.12.21р. (щоп'ятниці)**. Студенти мають перебувати у школі 4 години.

5. Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка зобов'язується:

- забезпечити постійне залучення учнів до навчальних і виховних заходів;
- організувати консультації для учнів школи викладачами;
- проводити спільні методичні засідання кафедри початкової освіти, природничих і математичних дисциплін та методик їх викладання та методичного об'єднання школи;
- надавати методичну допомогу у підготовці та проведенні навчальних і виховних заходів;
- забезпечувати дотримання санітарно-гігієнічних норм під час проведення навчально-виховних заходів.